

Szili Katalin ?szinte vallomása

2022 december 28. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Az eltelt tizenkét év tetter?s nemzetté kovácsolt bennünket - Olvassák el!

Nagyon nehéz id?szakot élünk 2015-t?l, az illegális migráció mellett a pandémia és az ukrajnai háború is rányomja bélyegét a mindennapjainkra, ám mindez meger?sítette a magyarságot a diaszpórában és a Kárpát-medencében

egyaránt – mondta lapunknak Szili Katalin határon túli autonómiaügyekért felel?s miniszterelnöki megbízott.

– Ki tudná emelni azt, ami a leginkább nehezítette a munkáját 2015-t?l, amikortól a határon túli autonómiaügyekért felel?s miniszterelnöki megbízottként dolgozik?

– A kínaiak átokként szokták mondani, hogy „élj meg érdekes id?ket”. Mi aztán nem panaszkodhatunk: 2015-ben elkezd?dött a tömeges migráció, aztán jött 2020-tól a pandémia, idén pedig kitört a háború. Ki gondolta volna hét évvel ezel?tt, hogy mi vár ránk?! Ki gondolta volna, hogy Európa ilyen mértékben átalakul, a Nyugat gondolkodásmódja ennyire megváltozik, hogy felül egy olyan globális hisztériának, ami emlékeim szerint sem volt még a világban?! A migrációnak megágyazva elkezdi Európa föloldani azt a kultúrát, aminek évezred óta részesei vagyunk.

A pandémia félelmet ültetett el bennünk, hogy mi fog történni, gátat tudunk-e vetni a vírus terjedésének. Majd jött a háború és a kiszolgáltatottság, a bizonytalanság érzése. A kínai átok igaz, valóban érdekes id?ket élünk, másfel?l azonban mindez még inkább együttm?köd?bbé, összetartóbbá tett bennünket, magyarokat.

Bárhova mentem a világban az elmúlt hét évben, úgy néztek Magyarországra, hogy az biztonságot ad az itt él?knek, védi a polgárait. Páratlannak tartom a magyar állam gondoskodását, bárhol is éljenek a magyarok a világban.

– Jól tudom, hogy van egy másik megbízatása is, ami összekapcsolódik a megbízotti tevékenységével?

– Pécsett az egyetem egyik kurátora lettem. Nagyon szívesen kötöm össze a nemzetpolitikai feladatom, a fenntartható fejl?dés iránti elkötelezettségem az egyetemi kurátori küldetésemmel. Így még jobban össze tudjuk kapcsolni a diaszpóra és a Kárpát-medence magyarságát. Hálás vagyok, hogy a saját alma materemben lehetek kurátor, és ott is foglalkozhatok többek között a fenntartható fejl?déssel, valamint nemzetpolitikai kérdésekkel. Büszke vagyok arra, hogy míg tavaly a negyvenkettedikek voltunk a világon a 956 zöldegyetemb?l, idén már a huszonegyedikek vagyunk a világ 1050 egyeteméb?l. Az lesz most a nehezebb, hogy ezt fent tudjuk tartani, s?t fokozni: azt szeretném, hogy négy-öt év távlatában az els? húszba kerüljünk.

– Miként függ össze a zöldegyetem és a magyarság ügye?

– Számomra ez nagyon fontos kérdés. Már létezett az egyetemen a mentorálásommal egy úgynevezett diaszpórahálózat, amire alapozva ki akarjuk alakítani a világ magyarságának networkcentrumát, ahol oktatási, kulturális, tudományos hátteret biztosítunk a világ magyarságának. Ennek egyik ága például a magyarok világiskolája projekt.

Már most van olyan oktatónk, például Schóber Tamás, aki éjszaka a világ másik oldalán él?knek az online térben zenét tanít. Szeretnénk a Kárpát-medence és a diaszpóra tehetségeit egyetemi sportösztöndíjjal támogatni, Rátgéber László kosárlabda-akadémiájára támaszkodva. Több karunk oktat határon túl is, Székelyudvarhelyen például ápolón?- és egészségügyimenedzser-képzés, Szepsiszentgyörgyön pedig a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemmel közös m?vészeti oktatás zajlik, ami nagyon sikeres.

Szeretnénk a Csángóföldön él? tehetséges fiatalokat is bevonni, nekik is kitörési lehet?séget, ösztöndíjat biztosítani. Például annak a fiatalembernek, akit a nyári táborban fedeztek fel, és aki állítólag úgy formáz, mint ahogy százévente egyvalaki szokott, a szül?k azonban nem engedték fels?oktatási intézményben továbbtanulni, hanem Milánóba küldték mosogatni, nyilván a családi megélhetés miatt. A Vajdaságban is van egészségügyimenedzser-, véd?n?- és ápolóképzésünk.

– Milyen eredményei vannak miniszterelnöki megbízotti munkájának?

– Az általam szerkesztett Harmincból tíz cím? kötet mutatja be a 2010-t?l 2020-ig terjed? id?szak autonómiatörekvéseit, az elért eredményeinket. Kalmár Ferenc, a Külgazdasági és Külügyminisztérium szomszédságpolitikáért felel?s különmegbízottja és munkatársai is készítettek hozzá anyagot. A kötet harminc évb?l azt a tízet öleli fel, ami a második, a harmadik és a negyedik Orbán-kormányhoz köthet?, amikortól a nemzetpolitikában a legnagyobb változások datálhatók. Elkezdtünk egy sorozatot a Nemzetpolitikai Kutatóintézettel is, Kántor Zoltánnal és csapatával. A jogtudatosság növelését célozva úgynevezett jogtudatossági

kézikönyvet adunk ki, amib?l eddig már megjelent a felvidéki, a kárpátaljai és az erdélyi. Összegy?jtöttük az adott országokban a kisebbségekre vonatkozó jogszabályokat, amiket a hétköznapokban alkalmazni tudnak. A kézikönyvek megtalálhatók a kutatóintézet honlapján is digitális formában, így hozzáférhet?k mindenkinek, és mindig a napi aktuális állapotot tükrözik. Már kész a muravidéki kézikönyv is, és készül a Horvátországra és Burgenlandra vonatkozó anyag. Jöv?re folytatjuk a megjelenést. Kiemelked? volt az Európa Tanács magyar elnökségének id?szaka is, 2021 májusától novemberig. Kalmár Ferenccel kidolgoztunk öt pontot, új alapelveket kínálva a nemzetpolitikában. A magyar elnökség záróeseményén Strasbourgban ezt az öt pontot nyilatkozatba is foglalták. Nagyon büszke vagyok arra, hogy Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter a most szeptemberi ENSZ-csúcson a nemzeti kisebbségekr?l szóló beszédébe is belefoglalta az öt pontot, amelyek így bekerülhettek a politikai köztudatba.

– Mit tartalmaz ez az öt pont?

– Úgy látszik, Brüsszel számára ma fontosabb a bevándorlóközösségek kérdése, az unió lakosságának nemzeti kisebbségi sorban él? tíz százalékával nem foglalkoznak, azt félrelökik. Így az els? pont arról szól: ismerjék el, hogy a nemzeti kisebbségek ügye európai és nem belügy. Legyen egy standard arra vonatkozóan, hogy kinek mit kell betartania. Ne fordulhasson el? visszalépés a már elért eredményekhez képest, mint például 2017 szeptemberében az ukrán oktatási törvény módosítása ügyében. Ukrajna ugyanis társult országa az uniónak. A második pont: ismerjék el az egyéni jogok mellett a kollektív jogokat is. Ezt azért tartjuk fontosnak, mert minden szomszédos ország arról beszél, hogy integrálni kell a kisebbségi közösséget. Ha ez az integráció kollektív jogok nélkül létezik, akkor automatikusan asszimilációt fog jelenteni, a kisebbségek óhatatlanul beolvadnak a többségi társadalomba és elvesztik az identitásukat. Mi viszont azt szeretnénk, ha a szül?földjükön meg?rizhetnék azt. A harmadik pontunk az, hogy a nemzethez tartozás nem szükségszer?en azonos az állampolgársággal.

Az Európa Tanács minket meg nem ért? vezet?inek mindig elmeséljük Kisszelmenc és Nagyszelmenc ügyét, ahol az ott él? magyar mindig is magyar identitású, magyar nemzethez tartozó volt, ehhez képest az elmúlt száz évben úgy voltak többek közt monarchiabeliek, csehszlovákok, szlovákok, ukránok, szovjetek, hogy közben ki sem mozdultak a falujukból.

Amikor ezt elmeséljük az európai bürokratáknak, tágra nyitják a szemüket, hogy ilyen is létezik. Miközben Magyarországon, Szerbiában vagy Szlovéniában az alaptörvény vagy az alkotmány magába foglalja, hogy az ott él? kisebbségek államalkotó tényez?k, ez hiányzik a többi szomszédos országban. Fontosnak tartanánk, és err?l szól a negyedik pont: legyen mindenütt zsinórmérték és a fundamentális törvényekben szerepeljen, hogy az ott él? kisebbség államalkotó tényez?. Végül az ötödik pont az, hogy identitásvédelem nem létezhet a nemzeti kisebbségek ügyének figyelembevétele nélkül. Szeretnénk azt is elérni, hogy az ENSZ által nyilvántartott emberi jogok – mint az információhoz jutás, a személyes adatok védelme, az egészséges környezethez való jog – kib?vülnének a nemzeti identitás védelméhez való joggal. Tehát azzal, hogy mindenki tartsa tiszteletben a másik nemzeti identitását. Ehhez talán még többen felsorakoznának, mint ma gondolnánk.

– Milyen a magyarság helyzete a szomszédainknál?

– A teljesség igénye nélkül: 2023. január 8-án lesz öt éve, hogy az erdélyi magyar pártok megállapodást kötöttek, amiben elismerték a történelmi Székelyföldet mint a területi autonómiaigény alapját. Fontosnak tartom az összefogást, amit a megállapodásban megfogalmaztak, ez eredményezhette ugyanis, hogy ma az RMDSZ-frakcióban ott ül az Erdélyi Magyar Szövetség két képvisel?je, illetve még az összefogás el?tt a Magyar Polgári Párt és az Erdélyi Magyar Néppárt egy-egy képvisel?je. Örvendetes ugyanakkor, hogy az RMDSZ kormányon van, hiszen sokkal több eszközzel, nagyobb lehet?ségekkel rendelkezik Erdély vonatkozásában is. Mindezt meghatározónak tartom abban, hogy az RMDSZ és szövetségesei a 2024-es választásokon maximalizálni tudják mandátumaikat.

Ami Kárpátalját illeti: fontos, hogy a háború befejez?djön, hiszen most els?sorban az emberek biztonságát kell garantálni. Az elmúlt napokban fogadta el az ukrán parlament a kisebbségvédelmi törvényt. A törvény szükséges, de jelen formájában nem kielégít? feltétel a kisebbségi közösségek identitásának meg?rzéséhez. Felvidéken volt egy sikeres önkormányzati választás, ami reményt ad ahhoz, hogy 2024-ben sikeres legyen a szövetség és megérjen a parlamenti bejutásra.

A Vajdaságban a Magyar Nemzeti Tanács szintén a napokban alakul meg, ami új lendületet adhat a Vajdasági Magyar Szövetségnek. Meg kell említenem a Rákóczi Szövetséget is, amely 2022-ben nyolcezer beiskolázási ösztöndíjat osztott ki a Kárpát-medencében, és a Csángóföldre is kiterjesztették a programot. A nyolcezerb?l

háromezer-háromszáz gyerek a Felvidéken kapta az ösztöndíjat. A Rákóczi Szövetség munkássága jól jelzi azt az összefogást, ami az elmúlt tizenkét évben kialakult: magyarországi, illetve határon túli önkormányzatok, magánszemélyek, civil szervezetek, gazdálkodó szervezetek támogatják ezt a programot. A Rákóczi Szövetség iskolabuszokkal is segíti a gyerekek iskolába járását. Léván például, ahol legutóbb adventkor jártam, arra számítottak, hogy csak hat els?s kezdi meg az évfolyamot, ehhez képest tizenöt ösztöndíjat adtunk át, mert amikor megtudták, hogy a gyerekek szállításáról az iskola gondoskodik, megn?tt a létszám. Ez is jelzi, hogy a programnak van létjogosultsága. Az elmúlt tizenkét esztend? tehát tartást adott, tetter?s nemzetté kovácsolt bennünket, ahol bizton számíthatunk egymásra.

Szemán László - www.magyarnemzet.hu

Ajánló